

تومورهای مغزی

تومورهای مغزی در حقیقت توده‌ای از سلول‌های طبیعی یا غیرطبیعی هستند که بی‌هیچ علتی در مغز شروع به تکثیر می‌کنند و آرام آرام بر تعدادشان افزوده می‌شود البته رشد آهسته این نوع تومورها معمولاً به موارد خوش خیم آنها اختصاص دارد و از طرف دیگر موارد بدخیم این نوع تومورها رشدی برق آسا دارند و در مدت کوتاهی قسمت‌های وسیعی از مغز را مورد حمله خود قرار می‌دهند.

علایم شایع تومور مغزی

- سردردی که با دراز کشیدن بدرت می‌شود.
- استفراغ همراه با تهوع، یا استفراغ ناگهانی بدون تهوع
- اختلال بینایی، از جمله دو تا دیدن اشیاء
- حملات شنجی
- ضعف در یک طرف بدن
- عدم تعادل بدن، گیجی
- از دست دادن حافظه
- کاهش سطح هوشیاری

روش‌های تشخیص تومور مغزی

معاینه دستگاه عصبی: پزشک بینایی، شنوایی، هوشیاری، قدرت عضلات، هماهنگی و رفلکس‌های شما را بررسی می‌کند. همچنین چشم‌هایتان را جهت بررسی تومری که در اثر فشار یک تومور بر عصبی که چشم را به مغز متصل می‌نماید به وجود می‌آید، مورد معاینه قرار می‌دهد.

ام‌آر‌آی (MRI): دستگاه بزرگی مجهز به آهربای قوی که به کامپیوتر متصل است، جهت عکس‌برداری دقیق از نواحی مختلف سر مورد استفاده قرار می‌گیرد.

روشهای درمان

افرادی که دارای تومور مغزی هستند چند روش درمان در اختیار دارند این روشهای عبارتند از:

- جراحی
- پرتوودمانی
- شیمی درمانی

بسیاری از بیماران ترکیبی از این درمان‌ها را دریافت می‌کنند. انتخاب نحوه درمان بستگی به موارد زیر دارد.

- نوع و درجه تومور
- مکان تومور در مغز
- اندازه تومور
- سن و سلامت عمومی

مراقبت‌های قبل از عمل جراحی

- بیمار باید از نیمه شب قبل از عمل ناشتا باشد
- موهای سر بیمار در قسمتی که قرار است عمل شود باید شب قبل تراشیده شود. (ترجیحاً تمام موهای سر)
- به علت ترس بیمار از عمل مغز سعی کنید شب قبل از عمل و را از نظر روحی حمایت کنید.
- داروهایی که مصرف می‌کنید را به پزشک خود اطلاع دهید. و در صورت مصرف داروی ضد انقدادی و داروی ضد فشارخون حتماً پزشک خود را مطلع کنید.
- تمامی جواهرات و وسایل فلزی و وسایل مصنوعی قبل از انتقال بیمار به اتاق عمل خارج شود.
- بعد از عمل جراحی مستقیماً به بخش مراقبت ویژه "ای سی یو" منتقل می‌شوید. و تحت دستگاه تنفس مصنوعی قرار گرفته و پس از بهبودی تنفسی و خارج کردن لوله تنفسی از ای سی یو به بخش منتقل می‌شوید.

برخی اوقات رنگ مخصوصی (ماده حاجب) هم به داخل رگ‌های خونی در بازو یا دست شما تزریق می‌شود، تا کمک کند تفاوت‌های بافت‌های مغز بیشتر نشان داده شوند. این عکس‌ها می‌توانند نواحی غیرعادی، از قبیل تومور را نشان دهند.

سی‌تی اسکن (CT Scan): دستگاه اشعه ایکس، متصل به کامپیوتر، یک سری عکس‌های دقیق از سر شما می‌گیرد. گاهی ماده حاجب نیز به داخل رگ‌های بازو یا دست شما تزریق می‌شود. ماده حاجب باعث می‌شود که نواحی غیرعادی راحت‌تر دیده شوند.

آثروگرام: مواد رنگی که به داخل جریان خون تزریق می‌شود موجب می‌شود که رگ‌های خونی مغز در اشعه ایکس نشان داده شوند. اگر تومور در مغز وجود داشته باشد، اشعه ایکس تومور و یا رگ‌های خونی که آن تومور را تغذیه می‌کنند نشان می‌دهد.

نمونه‌برداری از مایع مغزی نخاعی: پزشک از مایع مغزی نخاعی شما مایعی که فضاهای داخل و اطراف مغز و نخاع را پر می‌کند نمونه‌برداری می‌کند. این فرآیند با بی‌حسی موضعی انجام می‌شود. پزشک از یک سوزن بلند نازک، جهت برداشتن مایع از داخل قسمت پایینی ستون فقرات، استفاده می‌کند. شما بایستی برای چندین ساعت بعد از نمونه‌برداری به پشت دراز بکشید تا دچار سردرد نشوید. این مایع جهت کشف سلول‌های سرطانی و یا دیگر علائم سلول‌های سرطانی، به بررسی سلول‌های غیرعادی زیر میکروسکوپ می‌پردازد. نمونه‌برداری می‌تواند سرطان، تغییر بافت منجر به سرطان و یا دیگر شرایط غیرعادی را نشان دهد. این روش تنها راه مطمئن جهت تشخیص تومور مغزی، اطلاع از درجه آن و برنامه‌ریزی درمان است بیماری، در آزمایشگاه مورد مطالعه قرار می‌گیرد.

نمونه‌برداری از بافت مغز: جهت بررسی وجود سلول‌های تومور، از بافت مغز نمونه برداری یا بیوپسی می‌شود.

مراقبت های بعد از عمل جراحی

در ۲۴-۴۸ ساعت اول ، بیمار به دقت در ای سی یو توسط پرستاران مجبوب تحت نظر قرار می گیرد پس از بهبودی تنفسی و جداسدن از دستگاه بیهوشی و خارج کردن لوله تنفسی به بخش عمومی منتقل می شوید .

از زور زدن و بی قراری بیمار بعد از جراحی خودداری کنید داروهای تجویز شده را برای پیشگیری از تشنج بیمار سر ساعت به بیمار بدھید .

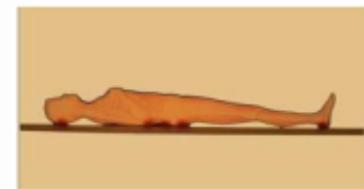
از باقی ماندن دریک وضعیت بیش از ۲ ساعت خودداری گردد .

مکررا وضعیت بدن را در نقاط فشاری (پاشنه ، خاجی ، شانه ها و ...) بررسی و ماساژ دهید .

چین خوردگی ملحفه ها و رطوبت آنها بررسی شود چون منجر به تحریک پوست و ایجاد زخم بستر می شود .

انجام فعالیت به صورت تغییر وضعیت در بستر و انجام ورزشهای در محدوده حرکتی مفاصل زیر نظر پزشک و پرستاران توصیه می شود .

به منظور جلو گیری از تغییر شکل اندام های فلنج در صورت لزوم از آتل استفاده شود .



به منظور جلو گیری از سقوط بیمار از تخت نرده کنار تخت باید بالا آورده شود

پیشگیری از بیوست اهمیت زیادی دارد جهت پیشگیری از بیوست استفاده شود و مایعات فراوان استفاده کند .

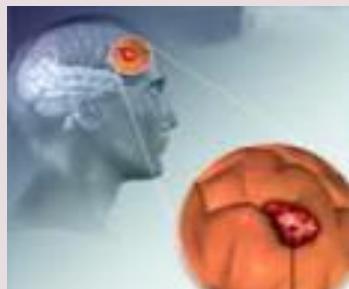
در صورت هوشیاری و اگر شرایط بیمار اجازه می دهد رژیم پر پروتئین ، پر کالری همراه میوه جات و سبزیجات تازه و پر فیبر استفاده کنید .

یامن اسمه دوامه و ذکر هشتماء



راهنمای بیمار

مراقبت در جراحی تومورهای مغزی کد محتوا: ۴۴۷



<http://www.Alzahra.mui.ac.ir>

تلفن پیام گیر: ۰۳۱-۳۶۲۰۲۰۸

ایمیل: a.Salamat@azh.mui.ac.ir

جهت جلوگیری از توقف خون در اندام و جهت پیشگیری از ایجاد لخته استفاده از جوراب های الاستیک و انجام فیزیوتراپی اندام ها توصیه میگردد .

سر بیمار در وضعیت خنثی یا خط وسط و ۳۰ درجه بالاتر قرار گیرد و در هنگام تغییر وضعیت بیمار ، از چرخاندن گردن و خم کردن بیش از حد سر و مفصل ران خودداری شود .

توصیه میشود در صورت وجود ترشحات از بینی و گوش ها به پزشک اطلاع داده شود .

از سرفه ، عطسه و پاک کردن شدید بینی خودداری کنید . توصیه میشود که در صورت بروز عالم منزیت (تب و لرز ، سفتی گردن و سر درد مداوم) به پزشک در اسرع وقت مراجعه نماید .

از وارد شدن استرس و بیدار کردن بیمار از خواب خودداری شود در صورتی که شرایط بیمار اجازه می دهد بیمار باید بتدریج با کمک از بستر خارج شود و در صندلی بنشیند .

در صورت بروز عالم زیر به پزشک اطلاع دهید

افزایش خواب آلودگی و ناتوانی در بیدار شدن

گیجی

سردرد مداوم

خونریزی یا ترشح از بینی و گوش

تشنج

استفراغ مکرر

دووبینی و تاری دید و اختلال تکلم

کاهش قدرت عضلانی اندام

تهیه کننده : عصمت حسن زاده "کارشناس پرستاری"
مشاور عملی : دکتر همایون تابش "متخصص جراحی اعصاب"
طراحی و تدوین : محمود نصراصفهانی "سوپرایزر آموزش سلامت"
منبع: داخلی جراحی بروزرسانی ۲۰۱۸
بروزرسانی دفترآموزش سلامت الزهرا(س) خرداد ۱۳۹۹